

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 13 października 2017 r.

Pozycja 197

POSTANOWIENIE z dnia 22 sierpnia 2017 r. Sygn. akt Ts 154/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Andrzej Zielonacki,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.W. w sprawie zgodności:

- 1) art. 95 ust. 2 w związku z art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 887, ze zm.) z art. 2 w związku z art. 67 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 166, poz. 1609) z art. 2 w związku z art. 67 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

1) nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej w zakresie badania zgodności art. 95 ust. 2 w związku z art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887, ze zm.) z art. 2 w związku z art. 67 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;

2) odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w zakresie badania zgodności ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 166, poz. 1609) z art. 2 w związku z art. 67 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej, sporządzonej przez radcę prawnego i wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 22 lipca 2016 r. (data nadania), M.W. (dalej: skarżący) zarzucił niezgodność: po pierwsze – art. 95 ust. 2 w związku z art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887, ze zm.; dalej: ustawa emerytalno-rentowa) „w zakresie, w jakim wyłącza możliwość pobierania świadczenia z zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych i z systemu powszechnego przez osoby, które pełniły zawodową służbę wojskową przed dniem 1 stycznia 1999 r. oraz miały ustalone prawo do świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych przed dniem 1 października 2003 r.”; z art. 2 w związku z art. 67 ust. 1 Konstytucji; po drugie – ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw

(Dz. U. Nr 166, poz. 1069; dalej: ustawa nowelizująca) „w zakresie, w jakim nowelizując art. 95 [ustawy emerytalno-rentowej] (...) nie zawierała stosownych przepisów przejściowych odnoszących się do osób, które pełniły służbę przed dniem 1 stycznia 1999 r. oraz miały ustalone prawo do świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych przed dniem 1 października 2003 r., tj. przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej”, z art. 2 w związku z art. 67 ust. 1 Konstytucji.

2. Skarga konstytucyjna została złożona w związku z następującym stanem faktycznym:

2.1. Skarżący (urodzony 12 lipca 1945 r.) w okresie od 30 lipca 1963 r. do 13 sierpnia 1982 r. pełnił zawodową służbę wojskową i od 1982 r. pobiera emeryturę wojskową. Od 14 sierpnia 1982 r. do 31 grudnia 2000 r. był on zatrudniony w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w P., a od 1 stycznia 2001 r. do chwili obecnej jest zatrudniony w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w S.

2.2. Decyzją z kwietnia 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych – Oddział w K. (dalej też: organ rentowy) przyznał skarżącemu prawo do emerytury na podstawie ustawy emerytalno-rentowej, odmawiając zaliczenia do stażu emerytalnego okresów, które zostały uwzględnione przy ustalaniu prawa do emerytury wojskowej, oraz zawiesił wypłatę świadczenia.

Od powyższej decyzji skarżący wniósł odwołanie, w którym zakwestionował sposób wyliczenia wysokości świadczenia. Zostało ono oddalone przez Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z lutego 2012 r., podtrzymanym przez Sąd Apelacyjny w K. w wyroku z października 2012 r.

2.3. W dniu 3 czerwca 2014 r. skarżący wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o podjęcie wypłaty zawieszonego świadczenia emerytalnego z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Decyzją z czerwca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych – Oddział w K. odmówił podjęcia wypłaty zawieszonego świadczenia emerytalnego, jako podstawę swojego rozstrzygnięcia wskazując art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalno-rentowej.

Od powyżej decyzji skarżący wniósł odwołanie, które zostało oddalone przez Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z marca 2015 r. Apelacja złożona od orzeczenia sądu pierwszej instancji została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w K. z marca 2016 r.

3. Zdaniem skarżącego art. 95 ust. 2 w związku z art. 95 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej narusza art. 2 w związku z art. 67 ust. 1 Konstytucji. Osobom, które przed 1 stycznia 1999 r. pełniły zawodową służbę wojskową oraz miały ustalone prawo do wojskowego świadczenia emerytalnego przed 1 października 2003 r., a które po zakończeniu służby wojskowej wykonywały pracę uprawniającą do uzyskania świadczenia emerytalnego w systemie powszechnym i podlegały obowiązkowi odprowadzenia należnych składek na to świadczenie, uniemożliwia bowiem uzyskanie emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych bez jednoczesnego pozbawienia prawa do wypłaty emerytury wojskowej.

Odnosnie zaś do zarzutu niezgodności całej ustawy nowelizującej z art. 2 w związku z art. 67 ust. 1 Konstytucji skarżący podniósł, że zawarte w zaskarżonym akcie normatywnym regulacje umożliwiające żołnierzowi wybór w przyszłości świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z uwzględnieniem okresów pełnienia służby wojskowej oraz wprowadzające do ustawy emerytalno-rentowej przepis przewidujący pobieranie świadczeń zarówno z systemu powszechnego, jak i z systemu zaopatrzeniowego, działają wyłącznie *pro futuro*; w ustawie nowelizującej nie ma natomiast przepisów przejściowych, które dawałyby osobom

mającym już ustalone prawo do emerytury wojskowej możliwość wyboru korzystniejszego dla nich rozwiązania.

4. Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 10 sierpnia 2016 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 19 sierpnia 2016 r.) skarżący został wezwany do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez nadesłanie decyzji organu rentowego z czerwca 2014 r. oraz uzasadnienie zarzutu niezgodności zaskarżonego przepisu ze wskazanym w skardze konstytucyjnym prawem podmiotowym, a także powołanie argumentów lub dowodów na poparcie tego zarzutu.

5. W sporządzonym przez pełnomocnika i wniesionym do Trybunału Konstytucyjnego 26 sierpnia 2016 r. (data nadania) piśmie procesowym skarżący nadesłał kopię decyzji organu rentowego oraz przedstawił uzupełniającą argumentację w przedmiocie niekonstytucyjności art. 95 ust. 2 w związku z art. 95 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej oraz ustawy nowelizującej.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 1 w związku z art. 23 pkt 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074; dalej: przepisy wprowadzające) 3 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK) – z wyjątkiem art. 1-6 (które weszły w życie 20 grudnia 2016 r.) oraz art. 16-32 (które wejdą w życie 1 stycznia 2018 r.). W myśl art. 9 przepisów wprowadzających, do postępowań przed Trybunałem, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie u.o.t.p. TK, stosuje się przepisy tej ustawy (ust. 1), zaś czynności procesowe dokonane w tych postępowaniach na podstawie dotychczasowych przepisów pozostają w mocy (ust. 2).

W związku z powyższym do postępowania zainicjowanego rozpatrywaną skargą konstytucyjną zastosowanie znajdują przepisy u.o.t.p. TK.

2. Stosownie do art. 61 ust. 1 u.o.t.p. TK skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań, jest oczywiście bezzasadna, a także gdy zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2-4 u.o.t.p. TK.

3. W niniejszej sprawie skarżący zaskarżył art. 95 ust. 2 w związku z art. 95 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej oraz całą ustawę nowelizującą. Jako wzorce kontroli w obu przypadkach wskazał art. 2 w związku z art. 67 ust. 1 Konstytucji.

4. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna w zakresie badania zgodności art. 95 ust. 2 w związku z art. 95 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej spełnia wymogi formalne do nadania jej dalszego biegu.

4.1. Jak ustalił Trybunał, skargę konstytucyjną złożył w imieniu skarżącego radca prawny, który przedstawił stosowne pełnomocnictwo, stosownie do obowiązującego w dacie wniesienia skargi art. 65 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytu-

cyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 293; dalej: ustawa o TK z 2015 r.), a obecnie – art. 53 ust. 2 pkt 3 u.o.t.p. TK.

4.2. Skarżący wyczerpał przysługującą mu drogę prawną (w dacie wniesienia skargi – art. 64 w związku z art. 65 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o TK z 2015 r.; obecnie – art. 77 ust. 1 w związku z art. 53 ust. 2 pkt 1 i 2 u.o.t.p. TK), ponieważ wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 31 marca 2016 r. (sygn. akt III AUa 702/15) jest prawomocny i nie przysługują od niego żadne zwykłe środki zaskarżenia.

4.3. Trybunał stwierdza, że skarżący dochował trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi konstytucyjnej (w dacie wniesienia skargi – art. 64 ustawy o TK z 2015 r.; obecnie – art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK). Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z marca 2016 r. został mu bowiem doręczony 25 kwietnia 2016 r., a skargę wniósł 22 lipca 2016 r.

4.4. W zakresie zarzutu niezgodności art. 95 ust. 2 w związku z art. 95 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej z art. 2 w związku z art. 67 ust. 1 Konstytucji Trybunał stwierdza, że skarżący prawidłowo określił przedmiot kontroli (w dacie wniesienia skargi – art. 65 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK z 2015 r.; obecnie – art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK), wskazał, jakie konstytucyjne prawa i w jaki sposób zostały – jego zdaniem – naruszone (w dacie wniesienia skargi – art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy o TK z 2015 r.; obecnie – art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK), a także uzasadnił sformułowany w skardze zarzut (w dacie wniesienia skargi – art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy o TK z 2015 r.; obecnie – art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p. TK).

4.5. W związku z powyższym i zważywszy na to, że sformułowany przez skarżącego zarzut nie jest oczywiście bezzasadny, Trybunał – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK – postanowił nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej w zakresie badania zgodności art. 95 ust. 2 w związku z art. 95 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej z art. 2 w związku z art. 67 ust. 1 Konstytucji.

5. Trybunał stwierdza, że skarga konstytucyjna w zakresie badania zgodności całej ustawy nowelizującej z art. 2 w związku z art. 67 ust. 1 Konstytucji nie spełnia natomiast wymogu formalnego, określonego zarówno w obowiązującym w dacie wniesienia skargi art. 65 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK z 2015 r., ani w obowiązującym obecnie art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK. W myśl tych przepisów przedmiotem zaskarżenia w trybie skargi konstytucyjnej może być bowiem przepis ustawy lub innego aktu normatywnego (także w zakresie, w jakim pomija określoną materię), na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o konstytucyjnych wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego; tym samym niedopuszczalne jest kwestionowanie całej ustawy lub innego aktu normatywnego.

W związku z powyższym analizowanej skardze – we wskazanym wyżej zakresie – należało odmówić nadania dalszego biegu na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK.

W tym stanie rzeczy Trybunał postanowił jak na wstępie.